

ANTIGONE

H

A

V

O

C

New York, begin jaren zeventig. De South Bronx staat in brand, letterlijk en figuurlijk. De middenklasse heeft er zich uit de voeten gemaakt; de economie stort in; gebouwen staan leeg, worden gesloopt of in brand gestoken; bendes maken de straten onveilig; zestig procent van de jongeren is werkloos. Ze hebben geen geld om naar een club te gaan, dus palmen ze de straten in met hun *sound systems* en stukken karton. Ze leggen een vloer en dansen op de *break*. Ze schrijven hun namen op de muren, ze uiten hun ongenoegen op muziek. Hun verzet tegen het establishment groeit uit tot een cultuur: hiphop.

Het zijn kleine haarden van chaos, die via een rimpel-effect de wetten en wetmatigheden van onze wereld trachten te doorbreken. Of het nu gaat om zonnestelsels of om politiek, om families of om economie: systemen hebben de neiging om zichzelf in stand te houden, zelfs ten koste van de organismen die er deel van uitmaken. De stoorzenders die die systemen ontregelen, zijn uitgerekend de factoren die zorgen dat ze in beweging blijven en veranderen.

In *HAVOC* neemt Haider Al Timimi de kracht van die stoorzenders onder de loep. De rauwe explosieve energie van hiphop vormt hierbij de leidraad. Met een cast van *b-boys* en *b-girls* van topniveau onderzoekt Al Timimi via dans en muziek wat de disruptieve én constructieve kracht van chaos kan zijn. Op de tonen van 'The Revolution Will Not Be Televised' van protestdichter Gil Scott-Heron, gestuwd door woede en hoop.

Elk begin is een uitschuiver:
elk meesterwerk begint met een vlek op een wit blad,
elk liefdesverhaal met een gewaagde zet,
elk nieuw gebouw snijdt een stuk uit de ruimte.
Zonder eerste scheur kan niets ontspringen.
—Ariane Bazan

choreografie en regie: Haider Al Timimi
van en met: Lewis Cooke, Simon Dejaegere, Delanotché,
Inès Dumbi, Abdennacer Leblalta, Adem Ouhaibia
dramaturgie: Bart Capelle
lichtontwerp en scenografie: Stef Stessel
kostuumontwerp: Andrea Kränzlin
geluidsontwerp: Niels Vanherpe
licht en techniek: Jonas Lambrigts
productie: Antigone
coproductie: Perpodium
met de steun van: de Tax Shelter van de Belgische federale
overheid via Cronos Invest

“MILJARDEN SURFPLANKJES OP EEN WOESTE ZEE”

In gesprek met theatermaker en choreograaf Haider Al Timimi

Met *HAVOC* keert Haider Al Timimi gedeeltelijk terug naar zijn roots: breakdance. Via *breaking* zocht hij zijn weg in het theater, als speler en als maker bij het Gentse gezelschap Union Suspecte, als danser bij Rosas en ondertussen als artistieke duizendpoot in Antigone. De liefde voor *urban dance* bleef echter en dook regelmatig op in zijn werk. In *HAVOC* treedt die eerste liefde opnieuw op de voorgrond.

Waarom heet de voorstelling *HAVOC*? In het Engels betekent *to wreck havoc*: amok maken. *Havoc* betekent chaos. Je kan het woord gebruiken voor oorlogssituaties, maar evengoed voor twee kleuters die in hun kamer met lego aan het gooien zijn. *Havoc* kan heel heftig zijn, maar ook heel kinderlijk en onschuldig. De voorstelling onderzoekt wat chaos vandaag betekent in de wereld. Alleen is ‘chaos’ een wat saaie titel. *Havoc* is een term die ook in de hiphop voorkomt. Er bestaat een rapper die Havoc heet. Ik heb dat altijd een hele coole naam gevonden.

Toen ik voor het eerst over *HAVOC* las, moest ik denken aan het nummer *Revolution* van The Beatles. Is deze voorstelling een soort persoonlijke revolutie voor jou?

Ik denk dat elke voorstelling een potentiële revolutie in zich draagt. Al mijn werken vertrekken vanuit een maatschappelijke frictie of iets wat ik rondom me zie en wil aankarten. Niet per se als een pamflet, dat kan ook via schoonheid en het zoeken van nuance rond een onderwerp. Misschien zit er in deze voorstelling iets meer revolutie omdat ik zelf uit de hiphopcultuur

kom. Ik ben als *breaker* begonnen. Ik heb nooit de geijkte paden van de kunsten gevolgd als acteur, maker, schrijver, danser. Hedendaagse dans heeft wel een groot stuk van mijn leven ingenomen en ik deed dat met alle vreugde van de wereld. Maar je beweegt wel in een segment van de danswereld waarin je een andere stijl of stuk identiteit wegdringt. Er zijn conventies rondom je en automatisch roteer je richting die conventies. Ik ga nog steeds graag naar breakdance-wedstrijden. *Breaking* is ondertussen van een kleine *underground* uitgegroeid tot een Olympische discipline. Dat zet hiphop natuurlijk wel op de kaart en zorgt dat er meer middelen voor zijn, maar helaas wordt het daardoor minder als kunstvorm beschouwd. Vroeger was alles wat *urban* was eerder een hobby. Vandaag zie ik meer en meer mensen die een carrière willen uitbouwen in de kunsten via *urban dance*. Veel choreografen en dansers komen in de theaterwereld terecht. Voor mij is *HAVOC* een herwaardering van wat ooit een belangrijke rol in mijn leven heeft gespeeld. Ik wil het een plek geven tussen alle andere dingen die wij vanzelfsprekend kunst vinden. Net zoals ik breakdance vanzelfsprekend kunst vind.

Heb je ook het gevoel dat je de wereld wil veranderen?

De voorstelling opereert op meerdere niveaus. Er is de kleine revolutie van het medium: 'Breakdance staat nu in de grote theaters waar alle andere grote hedendaagse namen spelen.' De andere belangrijke laag is het idee van de revolutie in maatschappelijke zin. En een derde laag is chaos als wetenschappelijk en filosofisch begrip.

Alles rondom ons vertrekt vanuit chaos. Je kan de mensheid zien als miljarden individuen die op een surfplankje met een klein zeiltje op een woeste zee varen. Je denkt dat je controle hebt, maar dat is een illusie. We kunnen in elkaars buurt blijven met onze surfplankjes. We kunnen op onze plankjes dingen afbakenen: dit is mijn grens, dit is mijn land, dit is mijn taal. Maar wij dobberen allemaal op een woeste zee. Op een klein plankje dat zweeft in het niets, in een arena van licht. Dat maakt ons niet klein of nietig. Integendeel, we staan er en we overleven het. Dat maakt ons waardevol.

En wat betekent chaos voor jou op maatschappelijk vlak?

Chaos omarmen is ruimte maken voor conflict. In politieke theorieën wordt dat 'agonisme' genoemd. Mensen steigeren bij het woord 'conflict' omdat het meteen aan oorlog doet denken. Conflict gaat voor mij over harde of zachte botsingen, waarbij er ruimte kan ontstaan voor andere of stillere stemmen, die buiten conventies vallen. Daar begint het. Samenleven in conflict. We nemen vandaag de dag graag termen als 'woke', 'hyperdiversiteit' of 'genderdifferentiatie' in de mond. Maar vaak is er een systeem rond gebouwd dat niet toelaat dat die stemmen floreren, omdat het systeem daar niet op gemaakt is. We mogen ons zo vrij verklaren als we willen, als het systeem of de politieke modellen zich er niet toe schikken, dan zijn die stemmen gewoon niet levensvatbaar. Dan blijven we de conventies volgen omdat die helder en duidelijk zijn en omdat we niets anders kennen. We moeten werken, geld verdienen, punt. Iemand steekt

op straat een autoband in brand, iemand slaat een raam in om een telefoon te stelen of een politicus krijgt een taart in zijn gezicht en we zijn collectief verontwaardigd. We keuren het af als geweld, maar er is een ander soort geweld dat alom aanwezig is en dat wij al lang niet meer zien, omdat we het als legaal zijn beginnen beschouwen. Dat is systemisch geweld. Je moet maar eens je parkeerboete een jaar lang niet betalen. De consequenties daarvan zijn vernietigend. Dat is een voorbeeld van de overbureaucratisering waarin wij leven en die wil ik met deze voorstelling in vraag stellen. Willen we zo echt verder?

Ik wil even iets citeren uit het boek *Chaos* van James Gleick: '*Physiologists found a surprising order in the chaos that develops in the human heart, the prime cause of sudden, unexplained death.*' Onze motor is allesbehalve regelmatig. Ons hart is constant chaotisch en veranderlijk. Vanaf het moment dat het een regelmatigheid aanneemt, zijn we ten dode opgeschreven. Ik vind dat heel mooi.

De dansers hebben allemaal heel uiteenlopende stijlen. Kan je die benoemen?

Voor de audities dacht ik dat ik voor de klasieke *b-boys* en *b-girls* zou kiezen, maar dan meldden zich dansers aan die verschillende werelden beheersen. Dat biedt een grote meerwaarde. Ze zijn alle zes *urban dancers* op hoog niveau en daarnaast nog zo veel meer. Adem, Nacer en Simon zijn *diehard* gronddansers. Diva, Inès en Lewis beheersen elk een volledig eigen *debut*-stijl. Sommigen zijn geschoold, anderen volledig autodidact. De invloeden die ze samen belichamen zijn nauwelijks samen te vatten: van hedendaagse dans tot klassiek ballet, van jazz, *krumping* en *poping* tot *martial arts*, *flexing* en *bruk-up* – een *streetstyle* die in Jamaica ontstaan is. Het is de symbiose tussen al deze mensen die ik zo waardevol vind. Dat is *HAVOC*. Zij staan niet alleen voor het verschil in dans, maar zij staan ook voor de diversiteit van de straat en de wereld. Ze zullen hun verhalen in deze voorstelling niet met woorden vertellen, maar via hun lichamen.

Met welk nummer begon jouw liefde voor de hiphop?

In mijn beginjaren was ik niet echt fan van hiphop. Ik ben de zoon van een zangeres dus voor mij was zang heel belangrijk. Toen ik begon te *breaken* was dat vaak op funkmuziek. De hiphop heeft mij te pakken gekregen met KRS-One toen ik 17-18 jaar was. Ik vond zijn *lyrics* van zo'n hoogstaand niveau. Daarna ben ik redelijk snel in de Franse hiphop beland. Franse rappers hadden vaak ook Arabische achtergronden. Ze rapten over Europese straten die voor mij ook herkenbaar waren.

Gebruik je hiphopnummers in de voorstelling?

We beginnen met hiphop pur sang, maar daarna zoek ik meer de jazz op. De hiphopcultuur is ontstaan uit jazz, waarbij iemand plots besloot om te spreken op het ritme van de muziek. Ik wil mij niet houden aan de conventies van de hiphop, net zomin als die van de hedendaagse dans. Ik ben benieuwd hoe Kamasi Washington *hiphopt*, of Bach of Händel. De voorstelling is een mix, een totale overloop van continenten, talen, identiteiten, lichamen en dansstijlen.

Ik heb gelezen dat hiphop begon op marmeren vloeren, zoals in winkelcentra, omdat ze daarop beter konden draaien. Klopt dat?

Nee, hiphopcultuur is ontstaan op straat waarbij er platgedrukte kartonnen dozen op de trottoirs werden gekleefd. In die tijd was er totaal geen ruimte voor jonge Afro-Amerikanen in het uitgaansleven van de V.S. De basis van de hiphopcultuur bestond in de beginjaren uit *claiming spaces*: 'O, ik mag niet binnen in uw discotheek, dan dans ik op straat. O, ik ben niet welkom in uw gebouw, dan zet ik mij naam erop met een tag. O nee, ik ben gearresteerd omdat ik mijn eigen naam gebruikte, dan moet ik een andere naam uitvinden.'

Ik herinner mij dat we in Gent achter de oude bibliotheek op een betonnen vloer gingen *breaken*. We plakten er stukken

karton op, maar die waaiden steeds weg. Dan dansten we maar op het beton tot dat helemaal glad was van zo'n vijf, zes jaren dagelijks *breaken*. Achter de voormalige bibliotheek zie je nog steeds een glad stuk in het midden van die betonnen vloer, dat zich naar onze dans heeft gevormd.

Heeft de vloer in de voorstelling ook een betekenis?

Zeker. De standaard balletvloer is niet geschikt voor onze *b-boys* en *b-girls*. De vloer moest gladder zijn, maar ook niet té glad. Omdat we dan toch een nieuwe moesten aanschaffen, gaf dat meteen ook scenografische mogelijkheden. We hebben gekozen voor een spiegelrode vloer. Die roept associaties op met de *lipstick*-popcultuur, maar ook met bloed. In het begin van de voorstelling zal die *oké*-glad zijn en op het einde gaat die *méga*-glad zijn van al het zweet. Dat is gevaarlijk voor de ene *move*, maar juist heel goed voor de andere, die eeuwig kan blijven doorgaan en draaien.

Welke rol speelt het publiek voor jou in deze voorstelling? Normaal zit het publiek bij *breaking* in een cirkel rond de performers. Je hebt er bewust voor gekozen om dat hier niet te doen.

Intuïtief is het een mooi idee om een cirkelvormige voorstelling te maken. Maar ik wilde kiezen voor de klassieke zaalopstelling. Daarmee communiceer je naar een publiek: 'Zet je maar neer, wees stil, kijk en luister naar wat deze mensen te zeggen hebben en wat hun lichamen te vertellen hebben.'

Het is eigenlijk bizar dat ik dit een groot statement blijf vinden. Je kan zeggen: 'Het is 2023, breakdance werd toch al honderd keer op scène gebracht'. Maar dat klopt niet, het blijft te beperkt en wordt ook nog steeds als een buitenbeentje beschouwd. Wat we al jaren via videoclipps en op straat als louter sensationeel ervaren, dat kan ook poëzie zijn. De taal van *breaking* kan meer zijn dan enkel sensatie.

Bart Capelle en Tanya Hermsen

Lewis Cooke studeerde Contemporary Dance in London en is een multidisciplinaire bewegingskunstenaar. Als danser is hij beïnvloed door hedendaagse dans, vloerwerk, acrobatiek en boksen. Cooke heeft o.a. gewerkt met Akram Khan en bij Alleyne Dance company. Momenteel maakt hij deel uit van de Anton Lachky Company waar hij naast danser ook *repetitor* is. Als freelance danser heeft hij opgetreden in theaters in Nederland, Duitsland en Slowakije en was hij te zien in een van de Marvel-films. Lewis is de bedenker van RelaxtoErupt (2016), zijn eigen bewegingsmethodologie met een speciale focus op het aanleren van vloerwerk en acrobatiek. Deze methode is ontworpen voor dansers die hun bewegingsvocabulaire willen uitbreiden. Sinds 2018 geeft Lewis in Ierland, Engeland, Griekenland, België, Duitsland, Zweden en de V.S. les in deze bewegingsmethode.

Simon Dejaegere uit Kortrijk is een geboren *breaking*-ambassadeur uit West-Vlaanderen. Zijn reis in de *break*-wereld begon in 2006, wanneer hij zijn kennis en kunde uitwisselde tijdens evenementen met professionele dansers over de hele wereld. Hij vertegenwoordigde als *breaker* ons land in 2019 op WDSF Breaking World Championship in Nanjing, China (Breaking for Gold). Simons samenwerkingen met wereldwijde merken als Coca-Cola, Red Bull en festivals als Les Ardentees en Fire is Gold getuigen van zijn impact op de *breaking* scene. Doorheen zijn carrière won Simon verschillende prijzen als de Red Bull BC One Cypher Belgium in 2015 en 2019 en hij behaalde een plaats in de top 8 van de jaarlijkse *b-boy* competitie Outbreak Europe (2019). In datzelfde jaar behaalde Simon zijn bachelordiploma in Klinische Psychologie.

Delanotché is een danseres, performer en docent uit Brussel. Na het behalen van de halve finale van *Belgium's Got Talent* (2013) ontdekte Delanotché haar voorliefde voor de *underground scene*. Haar specialiteiten zijn *storytelling*, *breaking*, hiphop, *krump*, house, *pop*, *locking*. Door deze disciplines te mixen ontwierp Delanotché haar eigen stijl: FlexN of Flexing. Delanotché won verschillende wedstrijden, waaronder de Red Bull Dance Your Style in 2019.

In mijn ogen kan iedereen dansen. Als ik dans, dan is dat vóór iets en niet tegen iets, om een positieve boodschap te brengen.

—Lewis Cooke

Dansen is puur genieten voor mij. Wanneer ik een nieuwe *move* creëer of een nieuwe song *catch* dan krijg ik instant kippenvel. Dat is voor mij de essentie.

—Simon Dejaegere

Doorheen mijn leven heb ik littekens opgelopen. Dans zorgt ervoor dat deze littekens kunnen helen.

—Delanotché

Voor mij staat dansen gelijk aan spreken en mezelf uitdrukken. Het is een lifestyle.

—Inès Dumbi

Mensen hebben positieve energie nodig. Daarom dans ik voor veel mensen en om wat er gebeurt in de wereld. Ik dans voor de show en om een boodschap te geven.

—Abdennacer Leblalta

Ik dans voor anderen, voor verandering, voor kracht, als protest, voor het idee dat wat niet opgelost kan worden met woorden, opgelost kan worden met het lichaam.

—Adem Ouhaibia

Inès Dumbi is een jonge freestyle hiphopper en *krump* danser. Inès voelt zich thuis op het podium alsook in de meer ondergrondse wereld van de *battle*. Zo won ze de Belgische finale van Red Bull Dance Your Style in 2022 en vertegenwoordigde ze België op het wereldkampioenschap in Zuid-Afrika. Afgelopen jaar zagen we haar in een videoclip van Stromae en op festivalpodia aan de zijde van hiphopartiest Big Miss Angel.

Abdennacer Leblalta is een klassiek geschoolde danser uit Batna, Algerije, maar danst naast hedendaagse en ballet ook hiphop, breakdance, *urban*... In 2017 behaalde hij de Ali Maachi Award voor beste choreograaf in Algerije. Na zijn opleiding aan de Loyola Marymount University in Los Angeles (2019), waar hij onder andere met Lillian Barbeito samenwerkte, volgde hij een dansopleiding in Cyprus. In 2020 verhuisde Leblalta naar Duitsland, waar hij danste in verschillende creaties. Hij maakte ook deel uit van de International Contemporary Dance Festival in Algerije en was medecreator van het eerste festival van hedendaagse dans in Cyprus.

Adem Ouhaibia is een Brusselse choreograaf en danser uit Annaba, Algerije. Na een aantal jaren in Algerije gedanst te hebben in *breaking* en *contemporary dance*, besloot Adem hedendaagse dans te studeren in Brussel. In 2022 studeerde hij af met een Professionele Bachelor in Dans. Momenteel volgt hij de Master choreografie en hedendaagse dans aan P.A.R.T.S. (Brussel). Adem wil in zijn werk zijn kennis van *breaking*/hiphop en hedendaagse dans combineren. In zijn creaties gebruikt hij de essentie van minimalisme, waarbij hij zich richt op het combineren van harmonie in compositie en *flow*. Hij laat zich inspireren door alledaagse handelingen en poëzie waarmee hij een raakpunt zoekt waar de maker, de performer en het publiek elkaar ontmoeten.

Do	19.10.2023	20u15	Antigone, Kortrijk	→ première
Vr	20.10.2023	20u15	Antigone, Kortrijk	
Za	21.10.2023	20u15	Antigone, Kortrijk	
Ma	23.10.2023	14u00	Antigone, Kortrijk	•
Di	24.10.2023	14u00	Antigone, Kortrijk	•
Wo	25.10.2023	20u15	De Warande, Turnhout	
Vr	15.12.2023	20u00	December Dance, Brugge	
Vr	02.02.2024	20u00	hetpaleis, Antwerpen	
Di	06.02.2024	20u00	C-mine, Genk	
Vr	09.02.2024	20u00	CC Het Gasthuis, Aarschot	
Do	15.02.2024	20u00	Corso, Berchem	
Vr	16.02.2024	20u15	De Spikkerelle, Avelgem	
Vr	23.02.2024	20u15	theater arsenaal, Mechelen	
Wo	28.02.2024	20u00	VIERNULVIER, Gent	
Do	29.02.2024	20u00	VIERNULVIER, Gent	

schoolvoorstelling •

Tickets bestellen voor een voorstelling in Antigone?

www.antigone.be of 056 24 08 87

Antigone, Overleiestraat 47, 8500 Kortrijk

You will not be able to stay home, brother
 You will not be able to plug in, turn on and cop out
 You will not be able to lose yourself on skag
 And skip out for beer during commercials, because
 The revolution will not be televised
 [...]

The revolution will not be televised
 Will not be televised
 Will not be televised
 The revolution will be no re-run, brothers
 The revolution will be live
 —Gil Scott-Heron